

Fødevareøkonomisk Institut

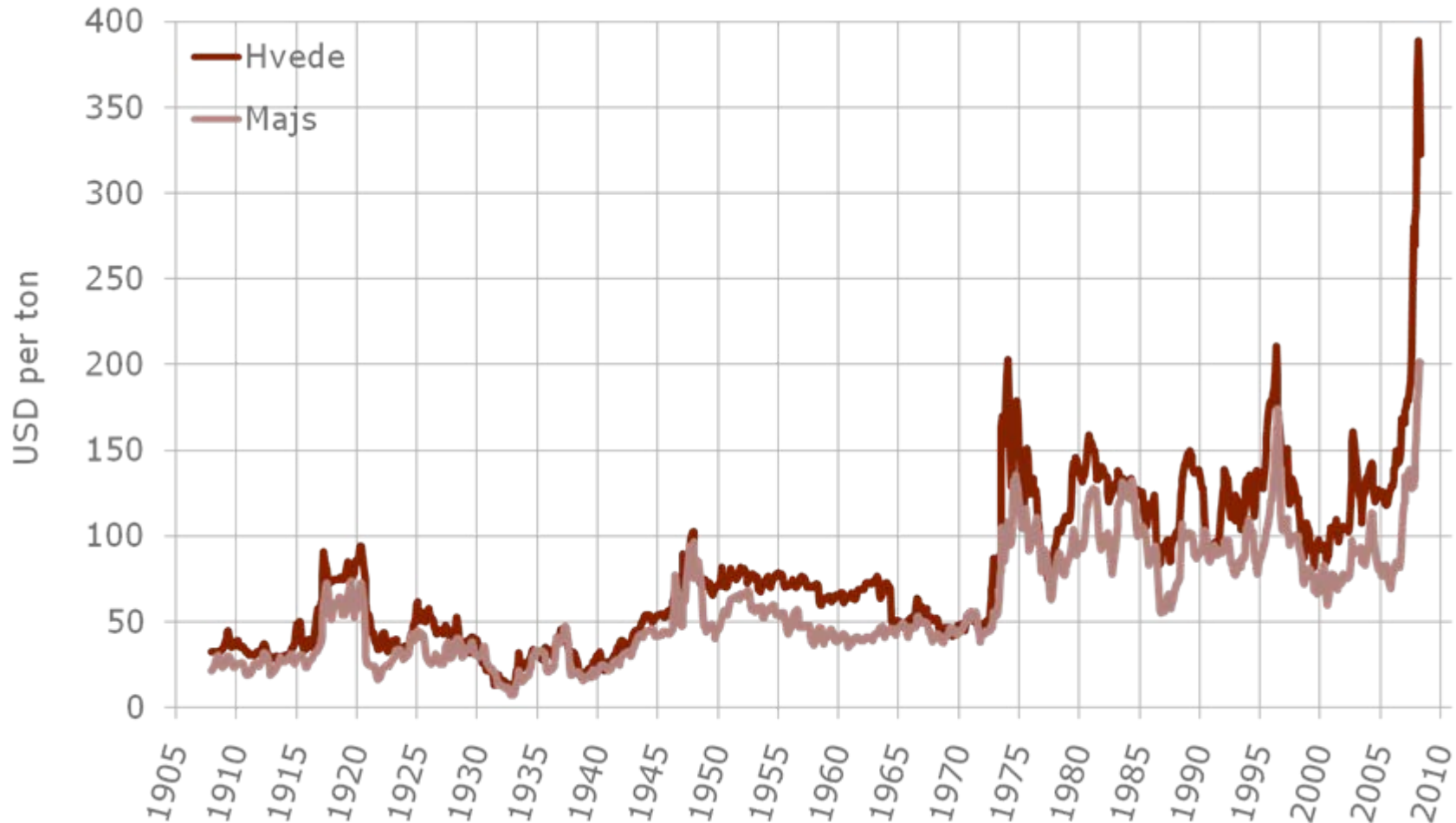
Årsagerne til den globale fødevarekrise og konsekvenserne for de fattigste lande

Henrik Hansen
Fødevareøkonomisk Institut
Det Biovidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

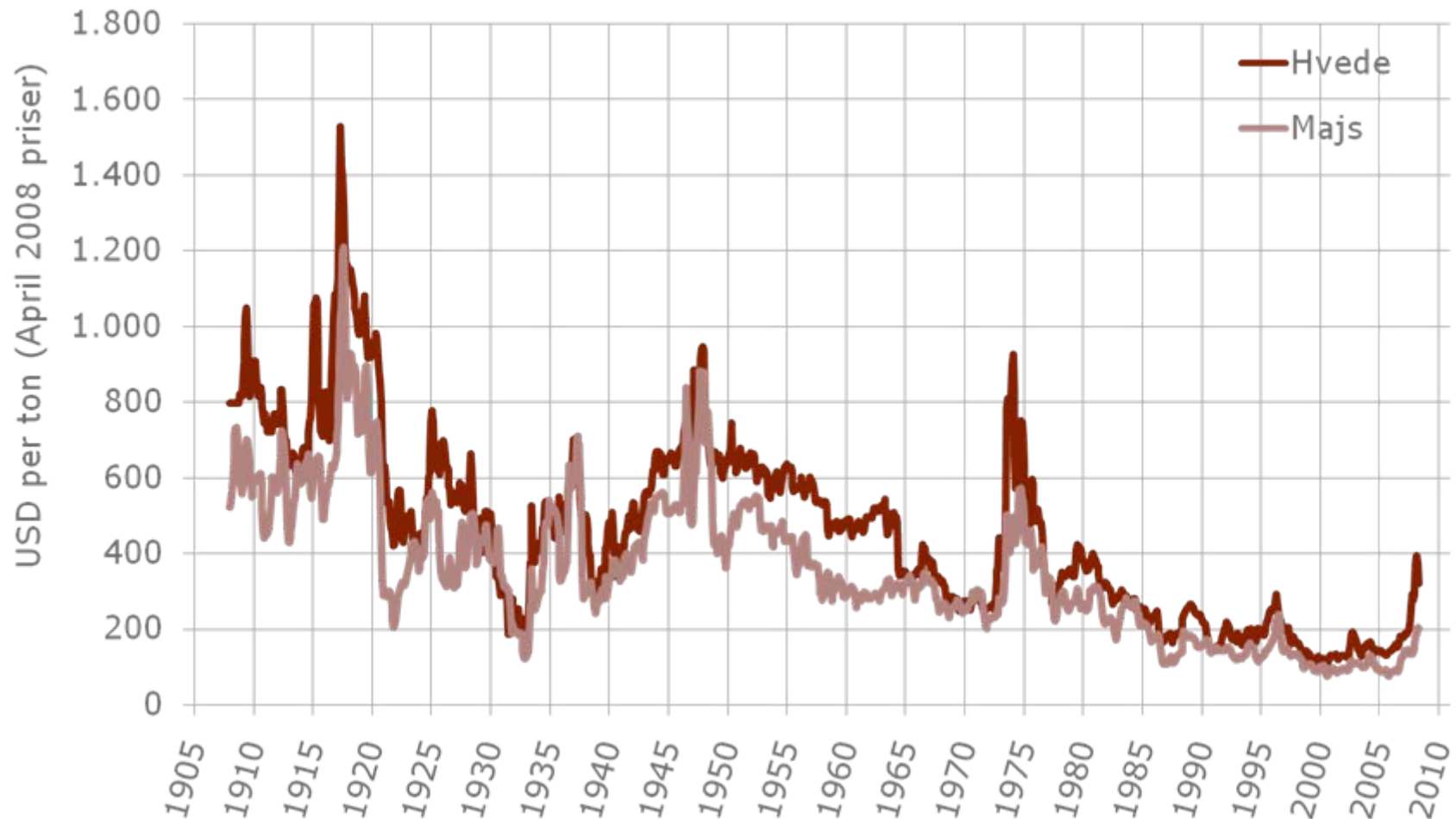
Historisk høje priser på korn i 2007-08

Hvede og majs, \$ / ton, løbende priser, 1908-2008

...men målt i faste priser er det ikke historisk

Hvede og majs, \$ / ton, faste priser (2008:4), 1908-2008

Umiddelbare årsager til de seneste prisstigninger

- Hvede: Fejlslagen høst i Australien, Europa, FSU på et tidspunkt hvor hvedelagre var på et historisk lavpunkt
- Majs: Stigende foderefterspørgsel og stigende efterspørgsel til bioenergi
- Ris: Politiske indgreb i et tyndt verdensmarked
- Fælles: Høje oliepriser
Faldende dollarkurs
Små lagre

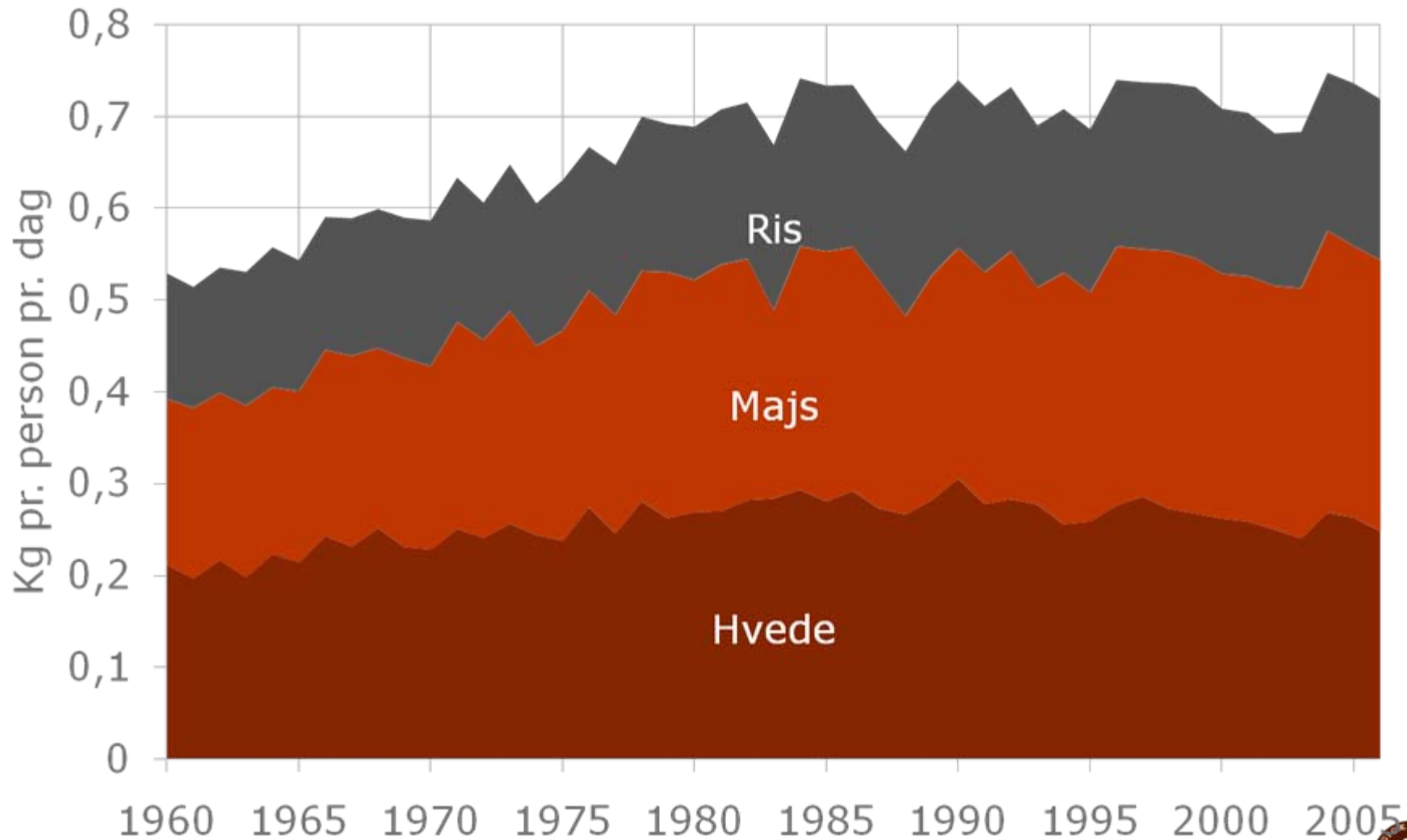
Strukturelle årsager ...

Gennemsnitlige årlige stigningstakter
i den globale befolkning og fødevarereproduktion

	Befolkning			Produktion			
	Samlet	Land	By	Majs	Ris	Hvede	Kød
1980 – 1990	1.74	1.05	2.73	1.43	2.76	2.48	2.84
1990 – 2000	1.43	0.72	2.30	2.25	1.54	0.50	2.72
2000 – 2005	1.21	0.40	2.10	3.28	0.72	1.16	2.63

Den globale kornproduktion pr. person pr. dag, 1965-2005

Fremtidsudsigter

Kort sigt (2008-09)

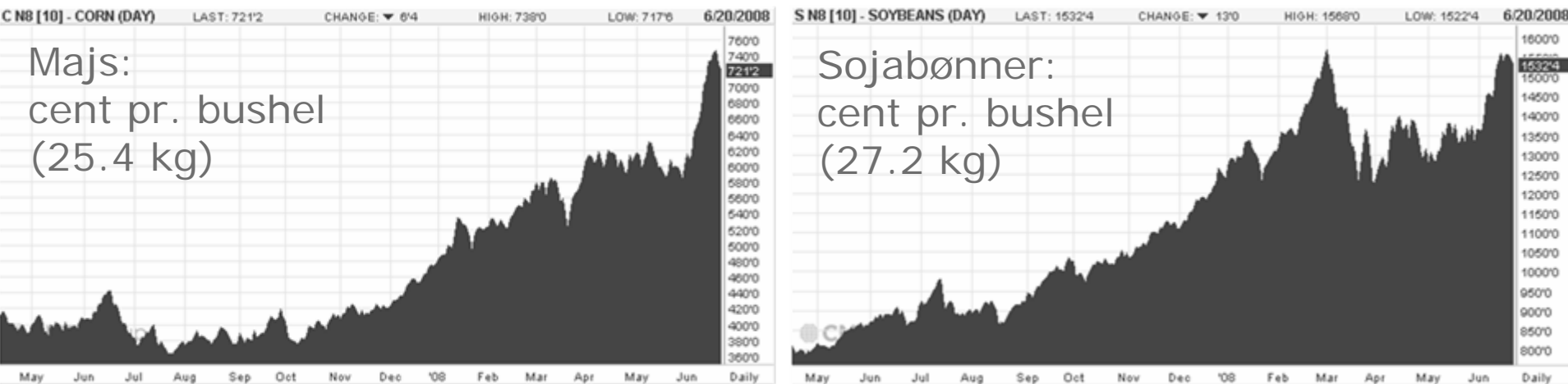
- Fortsat relativ stor vækst i efterspørgslen
- Ventet stigning i global kornproduktion
- Priserne på hvede- og ris synes at have toppet, mens det er vanskeligere at sige noget om prisen på majs
- Markederne er "nervøse"

Mellemlangt sigt (frem til 2017)

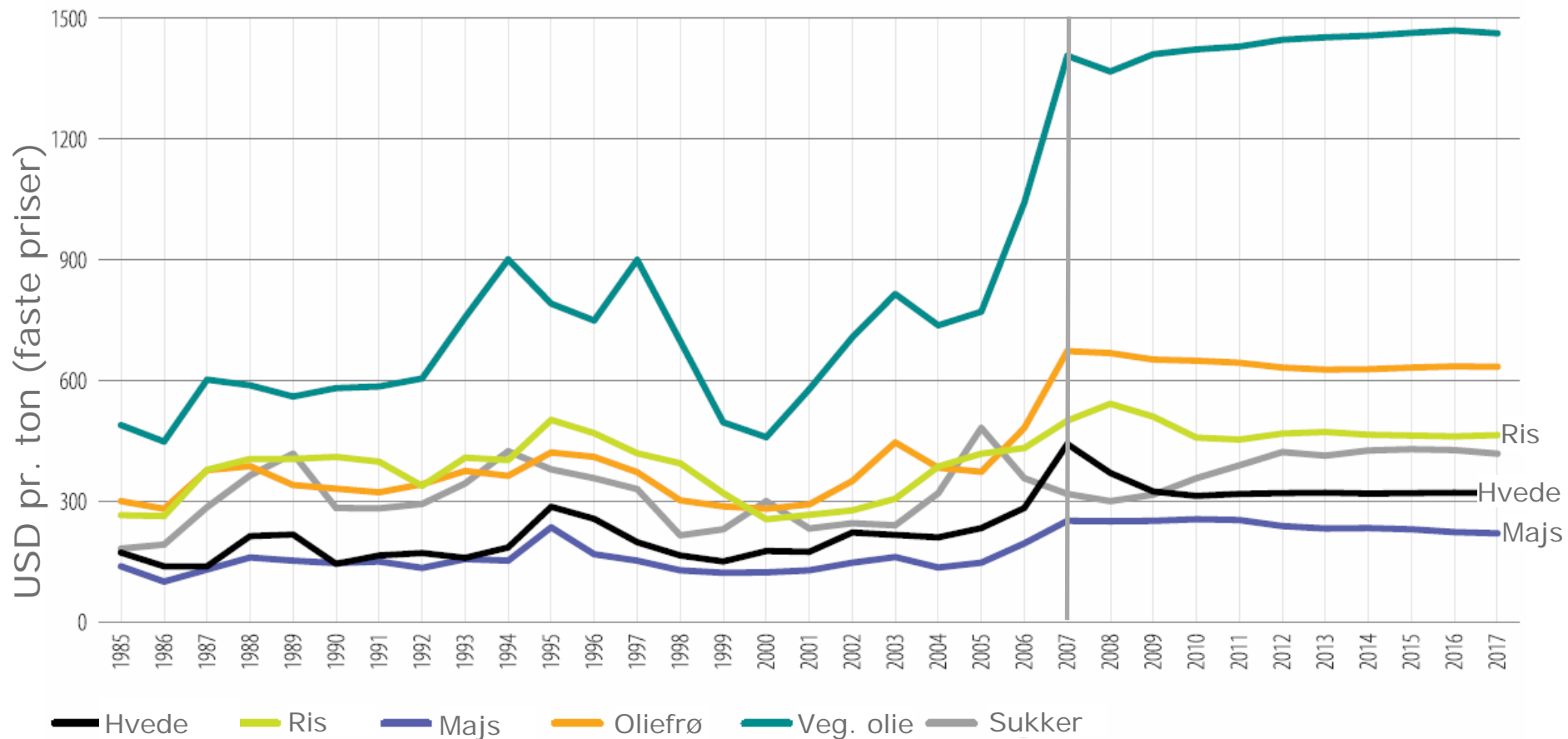
- Fortsat vækst fødevareefterspørgslen
- Fortsat vækst i efterspørgslen efter majs til bioenergi
- Forventning en stabilisering omkring et nyt langsigtet prisniveau
... der er højere end det vi har set de senest 10-15 år
... og med større udsving omkring dette nye højere niveau

Futurespriser på hvede, majs, ris og sojabønner: Levering i juli

OECD/FAO's seneste fremskrivning

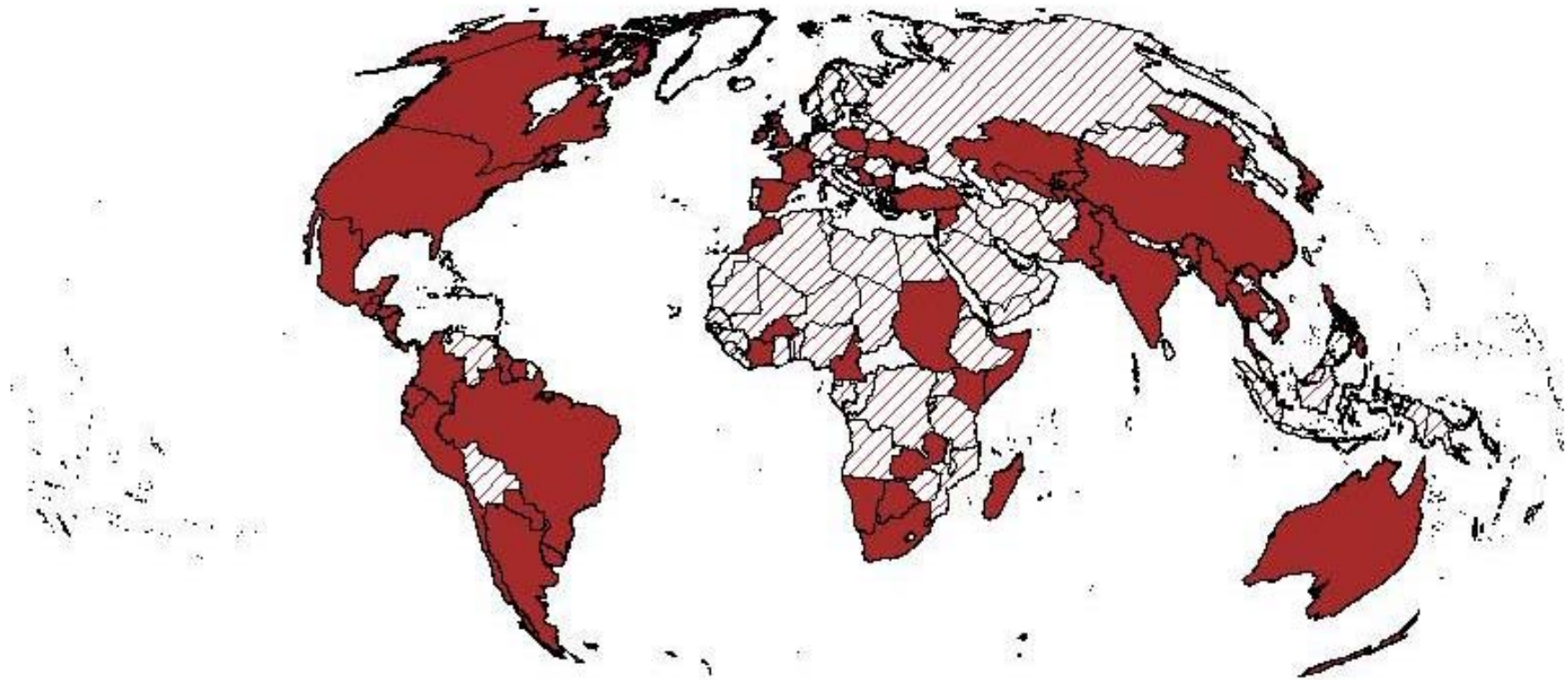

Konsekvenser for udviklingslandene

- Konsekvenserne afhænger af nettostillingen mht. fødevareproduktion:
 - Netto-forbrugere vil tabe
 - Netto-producenter vil vinde
- Dette gælder både lande og befolkningsgrupper
- Samtidig er der meget store variationer i prisgennemslaget fra verdensmarkedet til de lokale markeder
- Der er derfor betydelig usikkerhed (meget er "gætterier")

Fødevareeksportører og -importører

■ Eksportør

▨ Importør

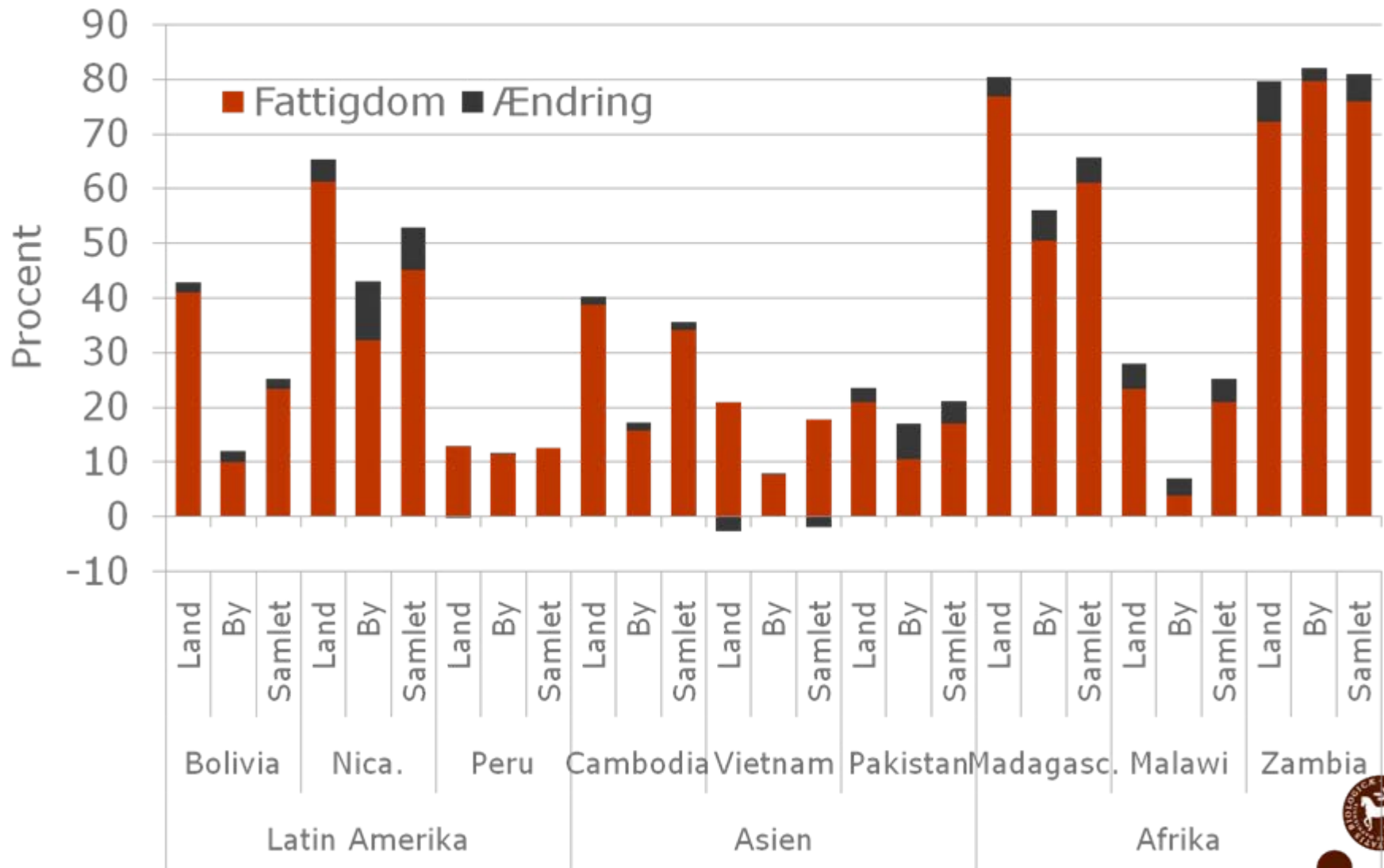
Prisgennemslag i 7 asiatiske lande

Procentvise ændringer i den relative pris på ris, 2003Q4-2007Q4

Land	Verden USD (1)	Verden LCU (2)	Indenlandsk LCU (3)	Valutakurs effekt (%) $100 \cdot (2)/(1)$	Politik effekt (%) $100 \cdot (3)/(2)$	Samlet Gennemslag (%) $100 \cdot (3)/(1)$
Kina	48	34	30	71	88	64
Thailand	56	30	30	54	100	53
Bangladesh	56	55	24	98	44	43
Indonesien	56	36	23	64	64	41
Vietnam	39	25	3	64	12	11
Indien	56	25	5	45	20	9
Filippinerne	56	10	3	17	30	6

Estimerede fattigdomseffekter af prisstigningerne 2005-2007

Hvad kan vi gøre?

- Støtte fødevarebistanden
 - der er kortsigtede og akutte behov
- Søge markedsbaserede og koordinerede løsninger
 - Sikre at markedssignaler når landmænd og forbrugere
 - Fjerne subsidier til kornbaseret produktion af biobrændstof
- Støtte forskning og udvikling samt overførsel af teknologi og viden indenfor landbrug
- Holde fast i det mellemlange sigt og sørge for sammenhæng i klima-, energi-, handels- og bistandspolitikken

Kalorier til rådighed til human ernæring, 1961-2003

